

ZÁKON

ze dne 24. června 2022

o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce a o změně souvisejících zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ZVLÁŠTNÍ DŮVODY PRO ZASTAVENÍ EXEKUCE

§ 1

(1) Tento zákon upravuje zvláštní důvody a podmínky, za kterých soudní exekutor zastaví exekuci.

(2) Soudní exekutor i bez souhlasu veřejnoprávního oprávněného a bez návrhu zastaví exekuci v řízeních zahájených přede dnem 28. října 2021, ve kterých je povinným fyzická osoba a veřejnoprávním oprávněným je

- a) Česká republika,
- b) územní samosprávný celek, včetně městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy,
- c) státní příspěvková organizace,
- d) státní fond,
- e) veřejná výzkumná instituce nebo veřejná vysoká škola,
- f) dobrovolný svazek obcí,
- g) regionální rada regionu soudržnosti,
- h) příspěvková organizace územního samosprávného celku,
- i) ústav založený státem nebo územním samosprávným celkem,
- j) obecně prospěšná společnost založená státem nebo územním samosprávným celkem,
- k) státní podnik nebo národní podnik,
- l) zdravotní pojišťovna,
- m) Český rozhlas nebo Česká televize, nebo
- n) právnická osoba, v níž má stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky většinovou majetkovou účast, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby.

(3) Soudní exekutor zastaví exekuci podle odstavce 2, sdělí-li mu povinný nejpozději do dne 30. listopadu 2022 písemně, že žádá o zahájení postupu podle tohoto zákona, a pokud

- a) povinný ode dne 1. září 2022 do dne 30. listopadu 2022 uhradí nezaplacenou nebo jinak nezaniklou jistinu vymáhanou v exekučním řízení, popřípadě nezaplacenou nebo jinak nezaniklou část jistiny, je-li exekuce vedena jen pro část jistiny (dále jen „vymáhaná jistina“) a paušální náhradu nákladů exekuce podle § 3; požádá-li povinný o sdělení výše částky podle § 2 do 15. listopadu 2022, lhůta k úhradě se prodlužuje o počet dnů, o který soudní exekutor překročil lhůtu na odpověď povinnému podle § 2, a neskončí dříve než 5 dnů ode dne, kdy byla povinnému doručena odpověď soudního exekutora, nebo
- b) byla do dne 31. srpna 2022 v exekučním řízení vymožená nejméně celá vymáhaná jistina a paušální náhrada nákladů exekuce podle § 3 a takto vymožené plnění není dotčeno právy třetích osob.

(4) Nebyla-li exekuce ještě nařízena, soudní exekutor zastaví exekuční řízení. Je-li exekuce vedena jen pro vymožení příslušenství, považuje se pro účely tohoto zákona celá vymáhaná jistina za uhrazenou ode dne 1. září 2022 a postupuje se podle tohoto zákona přiměřeně. Penále a smluvní pokuta se pro účely tohoto zákona považují za příslušenství.

§ 2

Povinný může písemně požádat soudního exekutora o sdělení výše částky, která má být uhrazena ke splnění podmínky podle § 1 odst. 3 písm. a), nebo o sdělení, že byla splněna podmínka podle § 1 odst. 3 písm. b). Soudní exekutor na žádost povinného odpoví do 15 dnů od jejího doručení. V odpovědi soudní exekutor uvede den, v němž mu byla žádost doručena, a den, v němž odeslal odpověď. Na žádost povinného podle věty první, na žádost povinného podle § 46 odst. 2 občanského soudního řádu a na sdělení povinného podle § 1 odst. 3 se § 42 odst. 2 občanského soudního řádu nepoužije. Při doručování odpovědi na žádost prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu se § 47 odst. 2 a 3 občanského soudního řádu a § 56a a 56b exekučního řádu nepoužijí a odpověď se považuje za doručenou dnem jejího odeslání; doručení prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu je neúčinné, jestliže se písemnost zasláná na elektronickou adresu vrátila soudnímu exekutorovi jako nedoručitelná.

§ 3

Paušální náhrada nákladů exekuce podle § 87 odst. 1 exekučního řádu činí 1 500 Kč, a je-li soudní exekutor nebo správce závodu plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se paušální náhrada nákladů exekuce o příslušnou daň z přidané hodnoty. V exekuci zastavené podle § 1 odst. 3 písm. a) soudnímu exekutorovi náleží vedle částky podle věty první náklady exekuce, ohledně nichž byl přede dnem 1. září 2022 vydán příkaz k úhradě nákladů exekuce nebo jiné rozhodnutí a které byly přede dnem 1. září 2022 vymoženy. V exekuci zastavené podle § 1 odst. 3 písm. b) soudnímu exekutorovi náleží vedle částky podle věty první náklady exekuce, ohledně nichž byl přede dnem 1. září 2022 vydán příkaz k úhradě nákladů exekuce nebo jiné rozhodnutí a které byly přede dnem 1. září 2022 vymoženy, ve výši, která přesahuje paušální náhradu nákladů exekuce podle věty první. Další náklady exekuce soudnímu exekutorovi nenáleží. Veřejnoprávnímu oprávněnému náleží v exekuci zastavené podle § 1 náklady oprávněného, ohledně nichž byl přede dnem 1. září 2022 vydán příkaz k úhradě nákladů exekuce nebo jiné rozhodnutí a které byly přede dnem 1. září 2022 vymoženy; další náklady oprávněného veřejnoprávnímu oprávněnému nenáleží.

§ 4

(1) Po zaplacení vymáhané jistiny a paušální náhrady nákladů exekuce podle § 3 vydá soudní exekutor rozhodnutí, jímž povinného, který je fyzickou osobou, osvobodí od placení veškerých dalších vymáhaných pohledávek přesahujících vymáhanou jistinu v rozsahu, v němž nebyly dosud uspokojeny, a povinným zaplacenou vymáhanou jistinu vyplatí veřejnoprávnímu oprávněnému, dalšímu oprávněnému, věřiteli ze zástavního práva anebo přihlášenému věřiteli podle toho, či vymáhanou jistinu povinný zaplatil. Vymožené, avšak veřejnoprávnímu oprávněnému nevyplacené plnění, se použije na úhradu nezaplacených anebo nezaniklých pohledávek dalších oprávněných, pohledávek zajištěných zástavním právem a pohledávek přihlášených do exekuce podle pravidel pro rozvrh. Není-li jich, vyplatí se vymožené, avšak nevyplacené plnění, povinnému.

(2) S rozhodnutím o osvobození od placení spojí soudní exekutor i bez návrhu rozhodnutí o zastavení exekuce v rozsahu zaplacených anebo zaniklých pohledávek, ledaže jsou do exekuce přihlášeny další pohledávky, které postupem podle tohoto paragrafu nebo jinak nezanikly a exekuce tak k jejich vymození trvá. Veškeré dosud vymožené a vyplacené plnění na jakýkoliv nárok, byť by přesahovalo vymáhanou jistinu v exekučním řízení, přísluší tomu, komu již bylo vyplaceno. Vymáhané příslušenství pohledávky, od jehož placení je dlužník osvobozen, zaniká právní mocí usnesení soudního exekutora o osvobození od placení.

(3) Je-li vymáhaných jistin veřejnoprávních oprávněných v postavení oprávněného, dalšího oprávněného, věřitelů ze zástavního práva anebo přihlášených věřitelů v jednom exekučním řízení více, použije se § 1 na každou vymáhanou jistinu zvlášť s tím, že v případě zaplacení jen některých vymáhaných jistin zanikají pouze pohledávky, které jsou příslušenstvím zaplacené vymáhané jistiny. O osvobození od placení a zastavení exekuce rozhodne soudní exekutor pouze v rozsahu, v němž pohledávky zanikly.

(4) Osvobození podle odstavců 1 až 3 se vztahuje i na ručitele a jiné osoby, které měly vůči povinnému pro tyto pohledávky právo postihu.

(5) Proti rozhodnutí, jímž soudní exekutor přizná povinnému osvobození podle odstavců 1 až 3, se může odvolat pouze veřejnoprávní oprávněný, další oprávněný, věřitel ze zástavního práva a přihlášený věřitel, v případě, že jejich pohledávka na vymáhané jistiny vymáhaná v exekučním řízení vůči povinnému nebyla v exekučním řízení zcela uspokojena. Odvoláním však lze namítat pouze to, že nebyly splněny předpoklady pro přiznání osvobození povinnému.

§ 5

(1) Ustanovení § 1 až 4 se vztahují obdobně i na pohledávky dalších oprávněných, pohledávky zajištěné zástavním právem anebo pohledávky přihlášené do exekučního řízení, jde-li o pohledávky veřejnoprávních oprávněných.

(2) Ustanovení § 1 až 4 se nevztahují na peněžité tresty nebo jiné majetkové sankce, které byly dlužníku uloženy v trestním řízení pro úmyslný trestný čin, pohledávky na náhradu újmy způsobené úmyslným porušením právní povinnosti a dále pohledávky věřitelů na výživném ze zákona, pohledávky za náhradní výživné podle jiného zákona a pohledávky věřitelů na náhradu újmy způsobené na zdraví.

§ 6

Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro postup podle tohoto zákona obdobně ustanovení exekučního řádu.

§ 7

Přechodné ustanovení

V exekučním řízení zahájeném přede dnem 28. října 2021, v němž byly do dne 28. ledna 2022 splněny podmínky podle části druhé čl. IV bodu 25 odst. 1 bodu 1 a 2 zákona č. 286/2021 Sb., se použije část druhá čl. IV bod 25 zákona č. 286/2021 Sb.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

§ 8

V § 317 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 191/2020 Sb., zákona č. 588/2020 Sb. a zákona č. 286/2021 Sb., se slova „peněžité dávky sociální péče“ nahrazují slovy „dávky podle zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, příspěvek na péči, zaopatřovací příspěvek“.

ČÁST TŘETÍ

Změna exekučního řádu

§ 9

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 360/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 347/2007 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 183/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 89/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 256/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 139/2015 Sb., zákona č. 164/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 258/2017 Sb., zákona č. 298/2017 Sb., zákona č. 94/2018 Sb., zákona č. 31/2019 Sb., zákona č. 588/2020 Sb., zákona č. 38/2021 Sb., zákona č. 218/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb. a zákona č. 286/2021 Sb., se mění takto:

1. V § 55 odst. 7 a 11 se slova „ve výši postačující alespoň ke krytí nákladů exekuce“ zrušují.
2. V § 94 odst. 6 se slova „výši vymoženého plnění a“ nahrazují slovy „celkové výši vymoženého plnění, o výši vymožené jistiny, úroků, úroků z prodlení, nákladů exekuce a nákladů oprávněného,“ a na konci textu věty první se doplňují slova „ , a o výši jistiny, úroků, úroků z prodlení, nákladů exekuce a nákladů oprávněného, které dosud nebyly vymoženy, podle stavu ke dni vydání informace“.

§ 10

Přechodná ustanovení

1. Nestanoví-li se dále jinak, § 55 odst. 7 až 13 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije i na exekuční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. V exekučních řízeních zahájených přede dnem 1. ledna 2022, v nichž přede dnem 1. ledna 2022 byla vyznačena doložka provedení exekuce, se do lhůty podle § 55 odst. 7 a 11 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, započítává doba, v níž nedošlo ani k částečnému uspokojení vymáhané povinnosti a exekucí nebyla postižena nemovitá věc; § 55 odst. 12 zákona č. 120/2001 Sb. se použije obdobně. V řízení podle věty druhé lhůta podle § 55 odst. 7 a 11 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neuplyne dříve než 1. ledna 2023. V exekučních řízeních zahájených přede dnem 1. ledna 2022, v nichž přede dnem 1. ledna 2022 nebyla vyznačena doložka provedení exekuce, se lhůta podle § 55 odst. 7 a 11 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, počítá až od 1. ledna 2022. Pro účely postupu podle věty druhé a třetí se vyznačením doložky provedení exekuce rozumí též nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce.

2. V exekučních řízeních zahájených přede dnem 1. ledna 2022 se na doručování písemnosti, u níž nebylo započato doručování přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, použije § 56a, 56b a 125a zákona č. 120/2001 Sb., ve znění zákona č. 286/2021 Sb. Ustanovení § 56b zákona č. 120/2001 Sb., ve znění zákona č. 286/2021 Sb., se v exekučních řízeních zahájených přede dnem 1. ledna 2022 použije pouze tehdy, pokud byly písemnosti podle § 56b odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 120/2001 Sb., ve znění zákona č. 286/2021 Sb., adresátovi doručeny ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. V exekučních řízeních zahájených přede dnem 1. ledna 2022, v nichž přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebyl proveden soupis movitých věcí nebo byl proveden pouze soupis movitých věcí podle § 327a občanského soudního řádu, se použije § 67 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění zákona č. 286/2021 Sb.

4. V exekučních řízeních zahájených přede dnem 1. ledna 2022 se na zpřístupnění nebo zasílání kopií spisů vedených v elektronické podobě použije § 94 odst. 3 a 4 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění zákona č. 286/2021 Sb.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 11

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 2022.

Pekarová Adamová v.r.

Zeman v.r.

Fiala v.r.